

Respons

Gaza: Trusler og voldshandlinger mot lokalt ansatte i UNRWA og andre internasjonale organisasjoner i Gaza

Problemstilling/spørsmål:

- I hvilken utstrekning har lokalt ansatte i UNRWA eller lokalt ansatte i andre internasjonale organisasjoner i Gaza blitt utsatt for trusler eller voldshandlinger de siste årene?
- Hvordan har Hamas-myndighetene forholdt seg til slike trusler og voldshandlinger?

Trusler og voldshandlinger rettet mot UNRWA-ansatte i Gaza

FNs hjelpeorganisasjon for palestinske flyktninger (UNRWA) har mer enn 11 000 lokalt ansatte palestinere på Gazastripen, inkludert helsepersonell, lærere ved UNRWAs grunnskoler og sosialarbeidere (UNRWA u.å.).

På spørsmål fra Landinfo svarte lederen for International Law Division ved UNRWAs hovedkvarter i Jerusalem, Lance Bartholomeusz (e-post februar 2012), at lokalt ansatte i organisasjonen ved noen anledninger har blitt utsatt for trusler og voldshandlinger. I løpet av en 18-månedersperiode fra 1. januar 2010 til 30. juni 2011 ble 17 tilfeller av voldshandlinger og 10 tilfeller av trusler mot UNRWA-ansatte i Gaza rapportert til organisasjonens ledelse. Noen av tilfellene kan forklares med deres ansettelsesforhold i UNRWA. Eksempelvis har enkelte flyktninger som var misfornøyde med støtten de mottok fra UNRWA rettet sin aggresjon mot ansatte i organisasjonen. I andre tilfeller skyldes truslene og voldshandlingene personlige konflikter som ikke har hatt sammenheng med vedkommendes ansettelsesforhold i UNRWA.

Noen av angrepene mot UNRWA-ansatte har skjedd ved sommerleire for barn som organisasjonen organiserer. Ved minst tre tilfeller i løpet av 2010 har grupper av maskerte og bevæpnede gjerningsmenn satt fyr på og vandalisert sommerleire nattestid. Ved ett av disse tilfellene ble til sammen ni ulike sommerleire vandalisert. I forbindelse med disse ugjerningene ble også vakter ved leirene banket opp, bakkbundet og fraktet ut av leirene før de ble løslatt (Al Mezan 2010a; Al Mezan 2010b; Al Mezan 2011).

Respons Gaza: Trusler og voldshandlinger mot lokalt ansatte i UNRWA og andre internasjonale organisasjoner i Gaza

I mai 2007, en måned før Hamas' maktovertakelse i Gaza, ble en person drept og seks skadet under et angrep på en UNRWA-skole i Rafah. Bevæpnede salafister ble beskyldt for å ha stått bak angrepet. Motivet skal ha vært at det ble arrangert en danseforestilling på skolen (Toameh 2007).

Hamas-myndighetenes respons

Etter Hamas' militære maktovertakelse i Gaza i juni 2007, ble de palestinske politistyrkene og sikkerhetsstyrkene i Gaza reorganisert i tre nye enheter: Det sivile politiet, Den interne sikkerhetstjenesten, som er en etterretningsorganisasjon, og Den nasjonale sikkerhetstjenesten, som er en grensevaktstyrke, (International Crisis Group 2008, s. 9). I tillegg finnes det bevæpnede militante grupper i Gaza, herunder Qassambrigadene som er Hamas' væpnede gren, samt væpnede grupper med tilknytning til andre palestinske organisasjoner. Ifølge representanter for den palestinske menneskerettighetsorganisasjonen Independent Commission for Human Rights (samtaler i Ramallah og Gaza, oktober og november 2010), samt representanter for internasjonale organisasjoner i Gaza (samtaler i Jerusalem og Gaza, mars 2008 og juni 2009), har Qassambrigadene påtatt seg en rolle som politimyndighet overfor blant annet Israel-kollaboratører, og organisasjonen driver egne interneringssteder på Gazastripen i tillegg til myndighetenes formelle fengsler. Hamas-myndighetene har imidlertid ikke tillatt andre militante grupper å blande seg inn i den interne rettshåndhevelsen i Gaza. Etter at Hamas tok makten i Gaza sommeren 2007 har de flere ganger konfrontert væpnede grupper militært.

Ifølge en representant for en internasjonal organisasjon i Gaza (e-post februar 2012) skal trusler og voldshandlinger rettet mot UNRWA-ansatte ha blitt anmeldt og fulgt opp av det lokale politiet. Etter det Landinfo kjenner til skal det imidlertid ikke ha vært foretatt arrestasjoner etter angrepene på UNRWAs sommerleire, og det er ikke kjent hvem som har stått bak angrepene.

Forholdet mellom Hamas-regjeringen i Gaza og UNRWA har vært anstrengt de siste årene. Dette har blant annet sammenheng med at UNRWA ikke har villet forholdet seg til Hamas-regjeringen i Gaza som legitim myndighet. I september 2011 ble en fagforeningsleder permittert fra sin stilling i UNRWA fordi han hadde kontakt med Hamas-myndighetene. Dette utløste en serie streiker i løpet av høsten 2011 som medførte stengte skoler flere steder på Gazastripen (Maan 2011).

Hamas arrangerer egne sommerleire for barn i Gaza og konkurrerer således med UNRWAs sommerleire. Institusjoner som driver barnearbeid under Hamas-paraplyen har kritisert UNRWA for at de kun tilbyr barna "underholdning". Ved leirene til Hamas drives det koranundervisning i tillegg til sportslige aktiviteter (Radi & Drimly 2011).

Arbeidsvilkårene for internasjonale hjelpeorganisasjoner i Gaza

En rekke ulike lokale og internasjonale hjelpeorganisasjoner opererer på Gazastripen. Ifølge Kirsten Belck-Olsen i Norsk folkehjelp i Gaza (samtale i Gaza, oktober 2010) etablerte 85 nye internasjonale hjelpeorganisasjoner seg i Gaza etter Operation Cast Lead i desember 2009 og januar 2010. Mange av de internasjonale organisasjonene, særlig britiske og amerikanske, har ikke villet samarbeide med Hamas-myndighetene fordi disse organisasjonene er bundet av

Respons Gaza: Trusler og voldshandlinger mot lokalt ansatte i UNRWA og andre internasjonale organisasjoner i Gaza

egne interne retningslinjer som forbyr slikt samarbeid. Dette bidrar naturlig nok til å vanskeliggjøre deres arbeid og skaper friksjoner med Hamas-myndighetene som forsøker å koordinere de ulike hjelpetiltakene som settes i verk. Halvparten av de nyetablerte internasjonale organisasjonene hadde avsluttet sitt engasjement i Gaza høsten 2010.

Rivaliseringen mellom Fatah og Hamas har skapt problemer for en del organisasjoner, men dette har i første rekke rammet lokale organisasjoner. Ifølge Belck-Olsen utsettes disse for press fra Hamas-myndighetene i forbindelse med ansettelsesprosesser, mens de internasjonale organisasjonene ikke er rammet av dette i samme grad. Ifølge representanter for Palestinian Non-Governmental Organization's Network (samtale med Landinfo i Gaza november 2010), en paraplyorganisasjon i Gaza som representerer mer enn 60 lokale organisasjoner, skaper Hamas-myndighetenes innenriksdepartement en del problemer for de lokale og internasjonale hjelpeorganisasjonene i Gaza. Innenriksdepartementet insisterer blant annet på at organisasjonene skal sende lister med deltakere dersom de ønsker å arrangere seminarer, og de forbeholder seg retten til å godkjenne eller avslå navn. Dersom de ikke ønsker at et bestemt seminar skal avholdes, har de i mange tilfeller beordret hotellet eller konferansestedet hvor seminaret skal finne sted til å avlyse. I noen tilfeller har også innenriksdepartementet stengt organisasjoner med tilknytning til Fatah, og det har forekommet at bygninger tilhørende lokale organisasjoner med Fatah-tilknytning har blitt konfiskert.

Belck-Olsen (samtale i Gaza, oktober 2010) forklarte at Hamas-myndighetene har benyttet seg av en lov om frivillige organisasjoner fra 2000, samt forskrifter som de selv har vedtatt som påskudd for å forby alle som mottar lønn fra selvstyremyndighetene fra å ta styreverv eller gjøre frivillig arbeid for private organisasjoner. Dette har imidlertid kun blitt håndhevet overfor de som mottar lønn fra selvstyremyndighetene på Vestbredden og ikke overfor personer som mottar lønn fra Hamas-myndighetene i Gaza.¹ Forbudet gjelder også verv i internasjonale organisasjoner.

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og beredskapsdepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver. Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

En respons er et svar på konkrete spørsmål og problemstillinger som saksbehandlere i utlendingsforvaltningen har stilt Landinfo. Responser er ikke ment å være utfyllende redegjørelser for et tema eller et spørsmål, men skal gi svar på de konkrete spørsmålene som er stilt, og ellers inneholde det som til enhver tid trengs av bakgrunnsinformasjon.

Opplysningene som blir lagt fram i responsene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos responser er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som responsene omhandler.

---

¹ Mange ansatte i selvstyreadministrasjonen i Gaza gikk ut i streik etter at Hamas tok makten i juni 2007. De fleste som streiket ble sparket fra sine stillinger, men har fortsatt å motta lønn fra selvstyremyndighetene på Vestbredden.

Skriftlige kilder

- Al Mezan (2010a, 23. mai). *Attack on UNRWA summer camp sites on Gaza beach; Al Mezan condemns the attack; holds Gaza government responsible for bringing perpetrators to justice and protecting camps and children*. Gaza: Al Mezan center for human rights. Tilgjengelig fra http://www.mezan.org/en/details.php?id=10161&ddname=State%20of%20insecurity&id_dept=9&p=center [lastet ned 9. februar 2012]
- Al Mezan (2010b, 28. juni). *Al Mezan condemns attack on UNRWA summer camp site on Gaza beach and calls on the Gaza government to uphold its responsibility to bring perpetrators to justice*. Gaza: Al Mezan senter for human rights. Tilgjengelig fra http://www.mezan.org/en/details.php?id=10385&ddname=State%20of%20insecurity&id2=9&id_dept=9&p=center [lastet ned 9. februar 2012]
- Al Mezan (2011, desember). *Factsheet. Children access to education in the Gaza strip*. Gaza: Al Mezan center for human rights. Tilgjengelig fra <http://www.mezan.org/upload/13198.pdf> [lastet ned 9. februar 2012]
- International Crisis Group (2008, 19. mars). *Ruling Palestine I. Gaza under Hamas*. Brussel: International Crisis Group. Tilgjengelig fra http://www.crisisgroup.org/~media/Files/Middle%20East%20North%20Africa/Israel%20Palestine/73_ruling_palestine_gaza_under_hamas.ashx [lastet ned 9. februar 2012]
- Maan (2011, 31. oktober). UNRWA: Union chief redundancy allegations "not true". *Maan News Agency*. Tilgjengelig fra <http://www.maannews.net/eng/ViewDetails.aspx?ID=434009> [lastet ned 10. februar 2012]
- Radi, O. & Drimly, E. (2011, 19. juni). "Silent war" for attracting Gaza teens between Hamas, UNRWA summer camps starts. *Xinhua*. Tilgjengelig fra http://news.xinhuanet.com/english2010/world/2011-06/19/c_13937403.htm [lastet ned 9. februar 2012]
- Toameh, K. A. (2007, 6. mai). PA officials: al-Qaida attacked school. *Jerusalem Post*. Tilgjengelig fra <http://www.jpost.com/MiddleEast/Article.aspx?id=60384> [lastet ned 10. februar 2012]
- UNRWA, dvs. United Nations Relief and Works Agency (u.å.). *Fields: Gaza*. Gaza: UNRWA. Tilgjengelig fra <http://www.unrwa.org/etemplate.php?id=64> [lastet ned 9. februar 2012]

Muntlige kilder

- Bartholomeusz, Lance. Leder for International Law Division, UNRWAs hovedkvarter i Jerusalem. E-postkorrespondanse i februar 2012.
- Belck-Olsen, Kirsten. Stedlig representant for Norsk folkehjelp i Gaza. Samtale i Gaza city i oktober 2010.

Respons **Gaza: Trusler og voldshandlinger mot lokalt ansatte i UNRWA og andre internasjonale organisasjoner i Gaza**

- Independent Commission for Human Rights. Samtaler i Jerusalem og Gaza i oktober og november 2010.
- Palestinian Non-Governmental Organization's Network. Samtale i Gaza city november 2010.
- Representanter for internasjonale organisasjoner i Gaza. Samtaler i Jerusalem og Gaza i mars 2008 og juni 2009.
- Representant for en internasjonal organisasjon i Gaza. E-post februar 2012.

© Landinfo 2012

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.